

PLA D'IGUALTAT I COEDUCACIÓ

Aprovat juny 2023

ÍNDEX

1. Definició de Pla d'Igualtat i Coeducació.
2. Marc legal.
3. Característiques del centre i l'entorn.
  - 3.1. Identificació i anàlisi dels aspectes que afavoreixen o dificulten la convivència.
  - 3.2. Estudi i valoració del tractament de la igualtat entre ambdós sexes i situacions de violència per qüestió de gènere i del tractament de la diversitat sexual i de gènere, i les situacions d'assetjament i violència per LGTBIfòbia.
  - 3.3. Implicació i participació de la comunitat educativa, davant situacions de violència, assetjament i discriminació.
  - 3.4. Relació amb els SS, sanitaris i recursos de l'entorn i de la comunitat.
4. Objectius del Pla.
5. Accions previstes per a la consecució dels objectius proposats.
6. Propostes de formació per a tota la comunitat educativa.
7. Seguiment i avaluació del Pla.

1. DEFINICIÓ

El Pla d'Igualtat i Coeducació és el document que, dins del Pla de Convivència, recull el conjunt d'estratègies i pautes d'actuació que tenen com a objectiu la implementació de la Coeducació i la Igualtat en la pràctica pedagògica del centre educatiu, facilitant la prevenció de la violència, assetjament i discriminació per motius de gènere i diversitat sexual. Pretén ser un document operatiu que ha de contemplar el compromís públic de la comunitat educativa amb els objectius establerts a la normativa vigent.

El Pla d'Igualtat i Coeducació dels centres docents forma part del projecte educatiu i els objectius s'han de reflectir en els procediments establerts en el reglament d'organització. La programació general anual ha de recollir les actuacions previstes per a la consecució dels objectius del Pla d'Igualtat i Coeducació que per a aquell curs es consideren prioritaris. El Pla d'Acció Tutorial ha d'integrar les mesures incloses en el Pla d'Igualtat i Coeducació adreçades a proporcionar als alumnes habilitats socials i emocionals de prevenció de la violència de gènere i LGTBIfòbia.

2. MARC LEGAL

La demanda de creació d'un Pla d'Igualtat i Coeducació no és només social sinó legal. El conjunt de lleis que donen suport i sentit a aquest pla, en l'àmbit de les Illes Balears, són:

- Llei Orgànica, 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del Dret a l'Educació (BOE núm. 159, de 04 de juliol de 1985).
- Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.
- Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE).
- Real Decreto 157/2022, de 1 de marzo, por el que se establecen la ordenación y las enseñanzas mínimas de la Educación Primaria.
- Real Decreto 95/2022, de 1 de febrero, por el que se establece la ordenación y las enseñanzas mínimas de la Educación Infantil.
- Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, d'igualtat efectiva entre dones i homes.
- LLei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes de les Illes Balears.
- Llei 8/2016, de 30 de maig, per garantir els drets de lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals i per erradicar la Lgtbifòbia.
- Decret 121/2010, de 10 de desembre, pel qual s'estableixen els drets i els deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears.

- Decret 32/2014 de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears (BOIB 19/07/2014, núm.97), modificat pel Decret 28/2016, de 20 de maig (BOIB núm. 64, de 21 de maig de 2016).

- Pla de Coeducació de les Illes Balears (2019-2022).

- Protocol de detecció, comunicació i actuacions per a alumnes transexuals i

transgènere als centres educatius de les Illes Balears. Direcció General d'Innovació i Comunitat Educativa.

- Protocol d'intervenció davant conflictes interpersonals de caràcter psicosocial, de violència de gènere, per raó de sexe o d'assetjament sexual a la feina.

- Protocol de prevenció, detecció i intervenció de l'assetjament escolar de les Illes Balears. Direcció General d'Innovació i Comunitat Educativa.

3. CONTEXT DEL CEIP ES PONT

L'escola de Es Pont es troba ubicada geogràficament a la barriada de Son Gotleu de Palma de Mallorca, un barri amb una taxa de població immigrant molt gran, i amb un nivell socioeconòmic i educatiu molt baix.

Actualment el barri està en procés de degradació constant: els edificis presenten un grau alt de deteriorament i hi ha índex elevat d'incivisme i de conflictes interètnics. És per aquest motiu que un dels papers importants de l'escola és oferir un entorn segur pels infants i ensenyar-los a relacionar-se d'una manera més respectuosa amb el barri i la comunitat.

Context sociocultural:

Son Gotleu és un barri situat al Districte Llevant de la ciutat Palma de Mallorca, Està localitzat entre el carrer Aragó, la Via de Cintura i els barris de Son Canals i La Soledat. El nombre d'habitants de Son Gotleu era de 9.553 persones (el cens de l'IBESTAT de 2019). Segons també la informació originària de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), Son Gotleu és una de les zones més pobres de les Illes Balears, amb una renda anual al voltant dels 5.000 €, segons la informació aportada per Fernando Guijarro fa 3 anys.

Des dels darrers vint anys, la major part dels seus habitants són immigrants no pertanyents a la Unió Europea (UE), procedents d'Àfrica i en menor mesura d'Amèrica Llatina.

3.1. Identificació i anàlisi dels aspectes que afavoreixen o dificulten la convivència.

<p style="text-align: center;">DEBILITATS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poca participació de les famílies en les activitats i propostes pedagògiques. - Dificultat de comunicació amb les famílies. - Claustre inestable, rotació de plantilla. - Espais físics del centre molt reduïts. - Molts alumnes amb NESE i pocs recursos per atendre'ls. - Frustració per manca de resultats a curt termini. - Manca de temps per compartir experiències i propostes amb la resta dels membres del claustre. - Falta de formació específica del professorat.	<p style="text-align: center;">AMENACES</p> <ul style="list-style-type: none"> - Entorn proper poc cívic. - Pocs referents positius fora de l'escola. - Càstig físic a casa i manca de cura de les necessitats emocionals dels infants. - Som una escola a un entorn marginal desfavorit. - Molt esforç i desgast en el claustre, el que suposa que hi hagi constant moviment dels membres del claustre. - Situació econòmica de les famílies.
<p style="text-align: center;">FORTALESES</p> <ul style="list-style-type: none"> - Capacitat d'adaptació. - Comunitat educativa molt conscienciada de la importància de l'educació emocional pel nostre alumnat. - Professorat molt implicat. - Alumnat amb ganes d'aprendre. - Grups flexibles o inter-nivell que permeten reduir la ràtio de grups i atendre millor l'alumnat. - Claustre en continua actualització en innovació pedagògica per trobar els mètodes que més s'adaptin a les nostres necessitats. - Es fan servir banys no diferenciats per gènere.	<p style="text-align: center;">OPORTUNITATS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Multiculturalitat. - Tenim suport gràcies al treball en xarxa mitjançant la Comissió Educativa i la Plataforma. - Mestres molt implicats en l'educació del nostre alumnat i sobretot en el seu benestar emocional. - Introduir diferents organitzacions i dinàmiques que ens ajudin a donar una atenció més personalitzada al nostre alumnat.

3.2. Estudi i valoració del tractament de la igualtat entre ambdós sexes i situacions de violència per qüestió de gènere i tractament de la diversitat sexual i de gènere, i les situacions d'assetjament i violència per LGTBIfòbia.

El centre treballa de forma proactiva i preventiva en la bona convivència de l'alumnat:

- Des de les tutories s'organitzen activitats i dinàmiques de cohesió.
- Prevenció per mitjà de les pràctiques restauratives.
- SOE: intervencions grupals en casos de dificultat de convivència. Sessions organitzades i dirigides per la PTSC o l'OC fins que s'observa una millora.

La diversitat sexual i de gènere s'acompanya per part del claustre des de l'empoderament i validació, fent ús de les pràctiques restauratives quan és necessari, igual que amb la resta de l'alumnat.

Es compartirà al Claustre el protocol d'acompanyament a l'alumnat trans a través del drive.

En cas de sorgir situacions d'assetjament i violència per LGTBIfòbia, s'atendran i gestionaran seguint el Pla de Igualtat i Coeducació del centre i les orientacions de la PTSC.

3.3. Implicació i participació de la comunitat educativa, davant situacions de violència, assetjament i discriminació.

El nostre centre compta amb tota una sèrie de mecanismes per tal de prevenir i intervenir en situacions de conflictes que puguin implicar qualsevol forma de discriminació per raons de gènere.

Tots els grups de primària disposen d'una sessió de tutoria dins l'horari setmanal per tal de treballar diferents estratègies de resolució de conflictes i activitats encaminades a prevenir i resoldre les situacions de violència, assetjament i discriminació.

El pla de convivència defineix tota una sèries d'estratègies que ens guien per a la prevenció i resolució de conflictes, la millora del clima d'aula i la bona convivència entre els membres de la comunitat educativa.

També cal destacar en aquest punt alguns aspectes organitzatius i metodològics que aforeixen la interacció positiva entre el nostre alumnat (treball en grup, tallers intercicles, ambients, propostes lúdiques d'exterior, feste i sortides conjuntes on participa tot el centre,...).

3.4. Relació amb els SS, sanitaris i recursos de l'entorn i de la comunitat.

La barriada compta amb una **Comissió Educativa** (des del 2003) formada per membres dels tres centres d'educació primària del barri (CEIP Joan Capó, CEIP Gabriel Vallseca i CEIP Es Pont), de l'IES Josep Sureda i Blanes, del Centre Ocupacional Isla de Mater Misericordiae, de l'Àrea d'Educació de l'Ajuntament de Palma, de l'Àrea d'Igualtat de l'Ajuntament de Palma i dels Serveis Socials de la zona. La Comissió té com a finalitat treballar en xarxa per tal de donar coherència al projecte educatiu i col·lectiu de millora de la barriada.

A més, també compta amb una Plataforma d'entitats i serveis del barri constituïda per professionals que hi fan feina: Serveis Socials, Centre de Salut, etc.

4. OBJECTIUS DEL PLA

---

1. Educar en igualtat, allunyant-se d'estereotips, prejudicis i discriminacions per raó de sexe, orientació afectiva sexual, identitat i/o expressió de gènere.
2. Impulsar i afavorir la pràctica escolar inclusiva i equitativa mitjançant la utilització d'un llenguatge no sexista i inclusiu en les seves expressions visuals, orals, escrites i entorns digitals.
3. Desenvolupar el currículum des de la perspectiva de gènere i aplicar-la a totes les àrees i etapes. Analitzar i corregir els materials didàctics per eliminar-ne els prejudicis i els estereotips discriminatoris.
4. Garantir la igualtat d'oportunitats en l'àmbit escolar.
5. Prevenir i actuar en situacions d'assetjament i violència de gènere.
6. Incloure l'educació afectiva i sexual a tots els cursos de les diferents etapes, tenint en compte el procés evolutiu de l'alumnat.
7. Sensibilitzar, formar i implicar la comunitat educativa en matèria d'igualtat de gènere i coeducació. Reconèixer els estereotips i rols de gènere, actituds i valors sexistes.
8. Fomentar la corresponsabilitat entre sexes per una realitat més justa.

5. ACCIONS PREVISTES PER A LA CONSECUCIÓ DELS OBJECTIUS PROPOSATS

---

1. Educar en igualtat, allunyant-se d'estereotips, prejudicis i discriminacions per raó de sexe, orientació afectiva sexual, identitat i/o expressió de gènere.

- Treball d'educació emocional evitant els estereotips de gènere.
- Fomentar el respecte a la diversitat i la igualtat entre homes i dones mitjançant activitats de sensibilització sobre la igualtat de gènere, la diversitat afectivo-sexual, familiar, social i cultural.
- Utilitzar models de transmissió cultural que visibilitzin la contribució de les dones i aportin referents positius per a la consecució de la igualtat.
- Incloure a les normes d'aula actituds que fomentin la igualtat i evitin la discriminació per motius de gènere o diversitat sexual, familiar, social o cultural.
- Fer activitats a l'aula que donin visibilitat a dones que han estat i són referents en els seu camp (escriptores, científiques, matemàtiques, activistes...).
- Garantir la participació igualitària de nins i nines en les assemblees de delegats/des i activitats de centre.
- Promocionar i potenciar activitats físico-esportives que requereixin la participació conjunta de tot l'alumnat.
- Distribuir els espais de lleure per a poder oferir diversitat de jocs i propostes igualitàries per a tots els infants.

2. Impulsar i afavorir la pràctica escolar inclusiva i equitativa mitjançant la utilització d'un llenguatge no sexista i inclusiu en les seves expressions visuals, orals, escrites i entorns digitals.

- Aconseguir que el centre faci un ús no sexista del llenguatge en els diferents àmbits.
- Revisar la documentació de centre (circulars, rètols, documents...) per a evitar un ús sexista del llenguatge.
- Fer difusió de normes i models lingüístics adequats.

- Garantir que els espais del centre fomenten la igualtat i que són utilitzats equitativament entre nins i nines.
- Crear un clima d'aula que afavoreixi el respecte i el treball conjunt de tots els nins i nines.

3. Desenvolupar el currículum des de la perspectiva de gènere i aplicar-la a totes les àrees i etapes. Analitzar i corregir els materials didàctics per eliminar-ne els prejudicis i els estereotips discriminatoris.

- Revisar i actualitzar materials i contes per assegurar que fomenten la igualtat de gènere.
- Analitzar diferents formes habituals on podem veure desigualtats de gènere o models de violència masclista (llenguatge, publicitat, cinema, roba, música...).
- Integrar com a tema transversal en totes les àrees les competències per assumir la corresponsabilitat en els àmbits educatiu, social, laboral i domèstic.
- Realitzar dinàmiques sobre la coeducació i sobre prevenció de la violència de gènere, l'homofòbia i la transfòbia a tutoria.

4. Garantir la igualtat d'oportunitats en l'àmbit escolar.

- Treballar amb l'alumnat mitjançant eines que evitin "lluites de sexe", integrant transversalment l'equitat de gènere com a objectiu comú independentment del sexe o del gènere.

5. Prevenir i actuar en situacions d'assetjament i violència de gènere.

- Utilitzar dinàmiques de convivència i tècniques de resolució de conflictes basades en el diàleg i el respecte.
- Establir normes d'aula i de centre encaminades al bon tracte i a la cooperació entre tots els membres de la comunitat educativa.
- Treballar la prevenció, detecció i eliminació de conflictes violents i donar eines als infants per a enfrontar els conflictes de manera pacífica. cartells, audiovisuals...) que promoguin estereotips sexistes.
- Realitzar dinàmiques sobre la coeducació i sobre prevenció de la violència de gènere, l'homofòbia i la transfòbia a tutoria.

- Passar el sociograma CESC per detectar possibles casos d'assetjament escolar o de gènere.

6. Incloure l'educació afectiva i sexual a tots els cursos de les diferents etapes, tenint en compte el procés evolutiu de l'alumnat.

- Planificar activitats complementàries (teatre, tallers, cinema...) on es mostrin patrons lliures d'estereotips sexistes, es treballi la diversitat afectivosexual i identitat de gènere.
- Tallers de prevenció de l'abús sexual infantil.
- Incloure l'educació afectivosexual com a tema transversal a treballar a l'aula.
- Planificar activitats que treballin la diversitat sexual, la identitat i l'expressió de gènere.
- Facilitar que l'alumnat adquireixi els coneixements, les actituds i les habilitats necessàries per viure la sexualitat amb plaer i satisfacció, de manera segura i responsable, elegint relacions gratificants, igualitàries i no discriminatòries.

7. Sensibilitzar, formar i implicar la comunitat educativa en matèria d'igualtat de gènere i coeducació. Reconèixer els estereotips i rols de gènere, actituds i valors sexistes.

- Incloure a la PGA la celebració del 8 de Març (Dia de la dona) i 25 de Novembre (Dia contra la violència de gènere).
- Sensibilitzar, implicar i formar contra qualsevol forma de violència masclista, o lgtbifòbia.
- Revisió de la biblioteca d'aula i de centre, il·lustracions, materials, exemplificacions, textos. (contes, històries, notícies...) per tal que hi apareguin personatges LGTBI o models de família no tradicionals i personatges no estereotipats.
- Fomentar l'ús dels recursos facilitats pel programa "Amb tots els sentits" per al treball de l'educació sexual integral juntament amb el material "Fem les paus" i la "Guia de mediació escolar".
- Dissenyar i penjar a la façana de l'escola un eslogan a favor de la igualtat com un missatge que pugui veure la Comunitat Educativa cada dia.

8. Fomentar la corresponsabilitat entre sexes per una realitat més justa.

- Fomentar la participació igualitària de tot l'alumnat basada en la cooperació entre iguals.

- Conscienciar sobre la importància de la corresponsabilitat entre dones i homes per a una realitat més justa entre ambdós sexes.
- Donar models positius de corresponsabilitat que rompin amb els estereotips de gènere.
- Promoure activitats que facin visibles les tasques de cures i la conciliació familiar, com un fet de corresponsabilitat domèstica.
- Incorporar tasques a l'aula que siguin rotatòries i que tots l'alumnat comparteixin.

6. PROPOSTES DE FORMACIÓ PER A TOTA LA COMUNITAT EDUCATIVA

La Comissió de coeducació, convivència i benestar farà difusió de les activitats formatives que es convoquin entre els membres del claustre.

Es proposarà que alguna persona que formi part de la Comissió de Coeducació del centre faci la formació inicial específica <<El personal docent com a agent de coeducació>>.

En cas de detectar alguna necessitat, es podrà valorar fer algun taller o xerrada dirigit a docents o famílies sobre temes relacionats amb la coeducació.

El Centre compta amb la figura de l'agent de coeducació.

A la carpeta del drive de la Comissió es comparteixen diferents recursos que puguin ser d'utilitat per als diferents membres del claustre. Des de protocols com del de Violències Masclistes als Centres Educatius, com a diferents propostes d'activitats per treballar al 25N o 8M.

7. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA

Al finalitzar cada curs escolar es realitzarà una avaluació del Pla a partir de:

- Observació del compliment del Pla des de les diferents activitats proposades.
- A la Memòria anual es recolliran les valoracions de les actuacions dutes a terme al llarg del curs i definides a la PGA.